

Myšlení a život

Filosofie je nepochybně věcí myšlení, ale jde vždy o myšlení spjaté nesčetnými vztahy s životem (a to ne jenom tak, že jen živý může myslet). A tak jako je nám vyšším živočichům souzeno se od počátku po zrození mnohému učit od druhých, ale nakonec musíme žít *svůj* život a *po svém*, protože ve zvláštních, právě *našich* situacích, v nichž podobnost s jinými je jen částečná a někdy dokonce dost vzácná, takže s pouhým napodobováním nevystačíme, – tak *mutatis mutandis* musíme i filosoficky myslit *po svém*, i když předpokladem kvality a úspěšnosti je dobrá znalost toho nejlepšího, co až dosud bylo ve filosofii myšleno a vykonáno. V něčem je však myšlení, zejména filosofické (ale i vědecké atd., prostě náročné) přece jen v postavení náročnějším a požadujícím větší „výkony“. Zatímco život musí v jistém smyslu jen čekat na ta nejdůležitější vylepšení, prostě na všechno nové, a musí většinu svého úsilí zaměřit na uchování a duplikaci toho, čeho bylo už dosaženo, v myšlení dosažení a zvládnutí co nejvyšší již uskutečněné úrovně nestačí. Úkolem myšlení, má-li opravdu mít ten pravý charakter, není ovládnutí známého, ale nalezení cesty k neznámému, k novému; a ani tato formulace není dost výstižná. Nejde o nalezení neznámého, které tu však někde přece jenom bylo a jest, nýbrž o „vy-nalezení“ toho, co tu ještě nebylo a není, ale co přesto „má“ budoucnost.

(Písek, 120703-1.)